

**Oświadczenie złożone
przez senatora Jerzego Wcisłę
na 4. posiedzeniu Senatu
w dniu 6 lutego 2020 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Tadeusza Kościńskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się z prośbą o odczuwalne zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na ochronę zabytków zlokalizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Województwo warmińsko-mazurskie zajmuje czwarte miejsce w Polsce pod względem liczby zabytków nieruchomych, pod względem zaś środków na ich ochronę miejsce przedostatnie, a środków w przeliczeniu na jeden zabytek – ostatnie. Na Warmii i Mazurach znajduje się 8,2% zabytków nieruchomych w Polsce, a środki wynoszą zaledwie 1,64% budżetu krajowego. Co istotne, w ostatnich latach na niekorzyść naszego województwa rosną dysproporcje w porównaniu z innymi regionami, co oznacza, że środki na ochronę zabytków w naszym województwie relatywnie maleją. W ostatnich latach środki budżetowe w naszym województwie utrzymywały się na poziomie 900 tysięcy zł rocznie, gdy np. w województwie dolnośląskim wzrosły z 780 tysięcy zł (2017 r.) do 5,5 miliona zł w 2018 r. i 2,2 miliona zł w 2019 r. By algorytm środków na zabytek na Warmii i Mazurach dorównał algorytmowi na Dolnym Śląsku, budżet naszego województwa powinien wynosić ok. 1,6 miliarda zł, a w jeżeli porównamy się z Podlasiem – to 4,3 miliarda zł. To pokazuje skalę niedoszacowania kosztów zadań konserwatorskich w naszym regionie. Przy takim poziomie finansowania nieunikniona jest degradacja substancji zabytkowej w tym regionie o niezwykle różnorodnej historii. Już dzisiaj szacuje się, że 30% zabytków jest w stanie zagrożenia.

Panie Ministrze, bardzo proszę o dokonanie analizy niniejszego pisma, skonfrontowanie go z innymi danymi i – mam nadzieję – podjęcie decyzji, która pozwoli służbom konserwatorskim na pełniejszą opiekę nad zabytkami. Jestem świadomy tego, że środków na te zadania zawsze jest zbyt mało, ale też myślę, że można zadbać, by taki region, z tak bogatym zasobem zabytków jak Warmia i Mazury nie okupował ostatniego miejsca na liście dofinansowania zadań konserwatorskich.

Piszę do Pana Ministra z tym większą nadzieją, że na pograniczu Warmii i Mazur z dużym zaangażowaniem starałem się ratować zabytki Żuław Wiślanych, tworząc Muzeum Żuławskie i lapidarium menonickie, co zostało w mej pamięci jako jedno z najpiękniejszych wspomnień z działalności społecznej.

Byłbym szczęśliwy, gdyby moje pismo zaowocowało pozytywnie, czyli zwiększeniem środków na zabytki na Warmii i Mazurach.

Z poważaniem
Jerzy Wcisła